

Pot el secret

"La meitat de les coses que veiem amb l'etiqueta 'Made in Taiwan' són fetes als soterranis dels restaurants xinesos de Barcelona'. Em quedo astorat. 'Sí, per quina raó tindríem tants cambrers i una sola taula amb clients? Els cambrers treballen més al soterrani, fent coses 'Made in Taiwan'".

Henry Kissinger.

Dilluns, 6. Entrevistat a Hong Kong, en directe, per la CNN, Henry Kissinger ha plorat, literalment, per la mort de Rabin. Vet aquí una escena inimitable: el suprem realista ret homenatge a l'estadista assassinat, l'amic d'Israel plora per l'amic d'Occident en hores de dol terrible. La personalitat de Rabin trencava un tòpic: era per excel·lència l'home d'acció i alhora –deia Kissinger, en contra d'altres opinions– un pensador. Però un pensador que llegia poquíssims llibres, un home d'intel·ligència nodrida per la realitat de la història, l'últim gran guerrer.

Dimarts, 7. De bon matí, a l'aeroport de Barajas, hi ha un petit retard de cap a Barcelona. Veig tres, quatre, cinc homes parlant amb els vidres del finestral que dona a les pistes d'aterratge. De sobte, m'imagino un mur transparent de les lamentacions, per a ús dels clients d'Ibèria però de seguida m'adono que són tres, quatre, cinc homes que parlen pel seu telèfon portàtil, enlestint la feina al seu despatx de Madrid o iniciant la jornada professional per quan arribin a Barcelona. D'altres viatgers telèfon a l'orella, s'amaguen pels racons, amb una certa discreció. Triomfa, de tota manera, la manca de pudor i un subjecte amb *after-shave* devastador ens ha de fer saber en veu ben alta que la seva secretària es diu Annabel, que té l'O.K. per un assumpte amb la Telefònica i que a l'aeroport de Barcelona l'espera l'"Audi".

Dimecres, 8. Joan Perucho ahir feia els se-

Yitzhak Rabin.

tanta-cinc anys i demà passat té l'investidura com a doctor *honoris causa* per la Universitat de Tarragona. Avui, a mitja tarda, parlàvem a ca seva de l'angeologia d'Eugeni d'Ors i Perucho adopta el bon punt d'exaltació cànida i serena, aquell entusiasme intel·lectual que prové d'una curiositat sense *parti pris*, amb la gata Russian Blue als peus, mentre passem de les biografies de Lytton Strachey –la millor fruita de Bloomsbury– a les transparències de la prosa de Muñoz Rojas. Perucho s'aixeca de la butaca i torna tot gojós amb el vell volum de l'editorial Destino que conté *Las cosas del campo* –un títol virgilià, bellíssim– i *Las musaranas*. Després explica l'origen del pa amb tomàquet i assaboreix el record magnificat d'unes sopes mallorquines que cada any menja en un celler de Palma. De Tarragona, els Perucho passaran per València i després ja tenen reserva feta per entrar a la gran exposició Cézanne a París. Al rebedor, els llavis finíssims d'una escultura de Casanovas ens acomiaden d'una tarda de civilització, amb una ampolla de Glenfidich que Perucho no ha tastat, tot sense telèfons portàtils, ben al marge de la campanya electoral i de la vulgaritat massiva del nostre temps.

Dijous, 9. Diu la llegenda que Jordi Pujol quan vola en helicòpter identifica el darrer arbre que ha crescut després de l'incendi, cada polisportiu que ha inaugurat i fins i tot els alcaldes pujolistes amb calba. Àngel Colom ha volgut imitar-lo, per veure si coneix Cata-

el 'Made in Taiwan'

Joan Perucho.

Àngel Colom.

lunya pam a pam, per unificar la seva idea del país amb la realitat, en virtut d'una legitimitat d'essències i futurs referèndums. També és el cas del lector de ciència-ficció, destriabla a l'espot electoral d'ERC. Joaquim Nadal, en tot cas, no n'ha tingut prou amb la verificació de pneumàtics als boxes: a inicis de campanya li ha fet falta revisar xassissos, combustible i estratègia. Sap, de tota manera, que més d'un 70% respecta l'executòria del president de la Generalitat i també és possible que la indecisió tàctica li vingui multiplicada per la voluntat de González d'entendre's amb Pujol quan sigui factible. Com a remei, Nadal té el ministre Borrell a mà, amb moltes ganes de deixar unes gotes del vidriol al calze de l'inventor de pujolisme.

Més encara: i si l'atzar m'hagués fet dir-li que els passatgers de l'autocar eren japonesos, quina revelació capital no m'hauria pogut fer sobre les inversions nipones al Vallès Oriental o el dia del Llibre a Kioto? Aquestes coses no passen anant sempre en metro.

Valentí Puig

Divendres, 10. Pugem pel passeig de Gràcia al costat d'un autocar ple de rostres orientals. "Xinesos o japonesos?" em demana el taxista. Sense la més petita idea li responc que són xinesos de Taiwan. "Allí treballen dotze hores i més", diu el taxista i afegeix: "La meitat de les coses que veiem amb l'etiqueta "Made in Taiwan" són fetes als soterranis dels restaurants xinesos de Barcelona". Em quedo astorat. "Sí, per quina raó tindríem tants cambres i una sola taula amb clients? Els cambres treballen més al soterrani, fent coses "Made in Taiwan". Tanta estranya ciència infosa del taxista gairebé m'atabala: ell tot sol ha descobert un dels secrets millor guardats del comerç mundial i m'ho ofereix amb generositat, amb caràcter de primícia.